

J. Vojáček: Erfindungsschutz vor der Anmeldung. — Dr. Reihold Wolff: Die neue deutsche Kartellentwicklung. — Dr. Fritz Erlanger: Bericht über die Entwicklung des Urheberrechtes in Deutschland. — Lch.: Der Stand der Internationalen Union zum Schutze von Werken der Literatur und Kunst zu Beginn des Jahres 1934.

Všehrd, XV., 8. — Novák: O Karolinum. — Slatkes: Postavení britských dominií. — Badik: Besporiadkové prestúpenia. — Kepert: Vlastníkovy služebnosti.

Zbornik znanstvenih razprav, Univerza kralja Aleksandra Prvega v Ljubljani, X. letnik 1933-34, izdaja profesorski zbor juridične fakultete (slovensky s francouzskými, resp. německými obsahy). — Dolenc: Personen- und familienrechtliche Fragen in der Rechtsprechung der slovenischen Volksrichter. — Furlan: Le syllogisme juridique. — Korošec: Gai Institutionum fragmenta. — Kušej: Jus matrimoniale novum ecclesiae Serbicae orthodoxae. — Lapajne: Actiones finium regundorum. — Maklecov: La notion et les problèmes de la politique criminelle. — Spektorskij: Origine de la méthode constructive dans la science de droit. — Tomšič: Sur les efforts entrepris récemment en vue de prévenir la guerre.

D E N Í K

Rafaele Garofalo a Eduardo Massari †. V Neapoli zemřel ve věku 82 let nestor italských kriminalistů Rafaele G a r o f a l o, poslední z pozitivistické trojice Lombroso-Ferri-Garofalo. Hlavním jeho povoláním byla služba soudní, v níž dosáhl hodnosti prvního presidenta nejvyššího soudu italského. Z jeho spisů, jichž některé myšlenky převzal a rozvinul o 4 léta mladší a r. 1929 zemřelý Enrico Ferri, je nejznámější »Criminologia« (1. vyd. 1885), spis přeložený též do jiných jazyků. S jménem Garofalovým zůstane spojena jeho materiální definice zločinu (»delitto naturale«), pojem nebezpečnosti zločince (temibilità), kritika porot a zvýšený zřetel k oběti trestného činu. Charakteristická postava Garofalova byla do poslední doby ozdobou mezinárodních kriminalistických sjezdů — ještě loni se účastnil sjezdu v Palermě — kde se jeho ušlechtilá osobnost těšila upřímným sympatiím. — O několik měsíců předešel Garofala daleko mladší, ne ještě 60letý Eduardo M a s s a r i, spiatý rovněž svými osudy s Neapolí, kde byl universitním profesorem. Stoupenec přísně juristické metody ve vědě trestního práva byl z hlavních spolupracovníků na nedávné celkové reformě italského trestního práva a řízení. Také on býval vysílán v posledních letech italskou vládou jako oficiální delegát k mezinárodním sjezdům a účastníci X. Mezinárodního sjezdu pro trestní právo a vězeňství v Praze 1930 pamatují naň jako na místopředsedu první sekce.

Ze sněmoven. Vláda předložila 15. V. posl. sněmovně osnovu zákona o zabezpečení nároků pojistníků v pojištění soukromém a

o státním dozoru na soukromé pojišťovny (tisk sn. 2572). Zabezpečení pojistníků má sloužiti t. zv. zabezpečovací fond, spravovaný pojišťovnami v rámci zákonných předpisů. Při úpadku pojišťovny tvoří tento fond zvl. konkursní podstatu pro uspokojení nároků pojistnických v I. pořadí. Osnova shrnuje předpisy o státním dozoru nad pojišťovnami a zavádí trestní sankce pro obor pojišťovacího práva. — Ústavně-právní výbor sněmovny zřídil dne 16. V. pro tuto osnovu zvl. podvýbor.

Senát schválil dne 4. V. vládní osnovu zákona (tisk sen. 1251 a 1258), jímž se doplňuje zákon ze dne 3. července 1924, č. 170 Sb. z. a nař., o hornických soudech rozhodčích. Účelem jeho jest odstraniti negativní kompetenční konflikty mezi hornickými soudy rozhodčími a soudy pracovními ve sporech o některé důlní práce nehornických subpodnikatelů. — Poslanecká sněmovna schválila tuto osnovu dne 17. V. beze změny (tisk sn. 2573 a 2578).

Nullum crimen sine lege. Účelnost této zásady stává se v poslední době oblíbeným předmětem úvah. V Německu byla po Hitlerově převratu odkázána mezi liberalistické přežitky a zavrhuje ji i známý pamětní spis pruského ministerstva spravedlnosti, který se pokouší o vytčení zásad, podle nichž by mělo býti upraveno trestní právo v Třetí říši. Trest nemá býti vázán na zákonnou pohružku, ale má nastoupiti i tehdy, jestliže čin je podle zdravého právního přesvědčení lidu hodný zavržení a jeho potrestání žádá právní myšlenka, která je podkladem určitého trestního zákona. Někteří dokonce dovozují, že nacionálně socialistickou revolucí pozbyla platnosti příslušná ustanovení výmarské ústavy i trestního zákoníka, která kodifikovala zásadu *nullum crimen sine lege*. — I když nutno připustiti, že v trestním právu bývá někdy obtížno určití hranici mezi přípustným extensivním výkladem podmínek trestnosti a nepřípustným jich rozšiřováním podle analogie a i když se snad vyskytnou případy, kterých nelze pro nedostatek zákonného ustanovení potrestati, ač není pochyby, že jsou hodné trestu, přece je jisto, že zásada »bez zákona není trestného činu« klade proti zneužívání trestního práva překážku tak účinnou, že jí lze právě v dnešní době sotva postrádati. — Jinak je tomu, přihlédneme-li k důsledku, který se z uvedené zásady vyvozuje pro otázku časové působnosti trestních zákonů. Požadavek pokládáný dříve skoro za samozřejmý, aby nikdo nebyl potrestán přísněji než podle zákona, který platil v době spáchání činu, není již všeobecně zastáván v plném rozsahu. Výjimku z něho učinil na př. v Německu známý zákon »van der Lubbe«, který arci stanovil se zpětnou účinností trest smrti místo trestu na svobodě a tím zašel dále nežli je v zákonodárné praxi obvyklé; proto se setkal v odborných kruzích namnoze s odporem. O shodě tohoto předpisu s výmarskou ústavou však není pochyby. (Podle čl. 116 této ústavy může býti za jednání uložen trest jen tehdy, byla-li stanovena jeho trestnost — ne tedy způsob trestu — dříve než čin byl spáchán.)